

Els fetus pateixen els efectes de la nicotina

04/2007 - **Medicina i Salut.** El consum de tabac durant l'embaràs exposa al fetus a possibles efectes deleteris de la nicotina que poden afectar els resultats perinatals i la salut del nen. La nicotina sembla afectar el desenvolupament neurològic normal del fetus al principi de la vida. A més, s'ha observat que l'exposició del fetus dins de l'úter al consum de tabac per part de la mare podria induir una síndrome d'abstinència neonatal a la nicotina.

El consum de tabac durant l'embaràs exposa al fetus a possibles efectes deleteris de la nicotina que poden afectar als resultats perinatals i a la salut del nen. Les dades epidemiològiques mostren una gran variació en la prevalença del consum de tabac durant l'embaràs i en països com Espanya, aquesta taxa es manté alta: 34 %.

L'exposició prenatal al tabac produeix també efectes neurològics i trastorns de la conducta després del naixement. S'ha fet servir diverses escales de neuroconducta neonatal per valorar la possible síndrome d'abstinència neonatal a la nicotina, principalment l'escala de Finnegan, que originalment es va descriure per a nadons exposats prenatalment a opiacis com l'heroïna.

Les conclusions de diversos estudis sobre l'exposició prenatal a la nicotina són les següents:

1. La nicotina sembla afectar el desenvolupament neurològic normal del fetus al principi de la vida.
2. L'exposició del fetus dins de l'úter al consum de tabac per part de la mare induïx una síndrome d'abstinència neonatal a la nicotina. Clínicament, aquest quadre comença aviat i és de curta duració, sense que habitualment calgui cap tractament farmacològic, els símptomes més freqüents són irritabilitat, tremolors i trastorns de la son. Habitualment es resol, encara que si la mare és una gran fumadora i dona el pit, l'abstinència pot reaparèixer després de cada presa de llet i a vegades es pot confondre amb un còlic del lactant.
3. Actualment no es disposa de cap prova específica de detecció ni de seguiment de l'abstinència neonatal a la nicotina.
4. Una estimació més objectiva permetria identificar a les dones que fumen durant l'embaràs i orientar els programes d'abandonament del consum durant la lactància i la primera infància.

De fet, encara que la síndrome d'abstinència neonatal a la nicotina és lleu i breu, pot ser predictiva d'una exposició crònica important no només durant la vida fetal, sinó també en la època perinatal i post-natal, amb una influència negativa sobre el desenvolupament neurològic i la salut general en la infància i en la vida adulta.

Oscar García Algar

Departament de Pediatria, d'Obstetrícia i Ginecologia i de Medicina Preventiva

Pichini S, García-Algar O. In utero exposure to smoking and newborn neurobehavior: how to assess neonatal withdrawal syndrome? *Ther Drug Monit.* 2006;28:288-90.